

Akureyri 8.febrúar 2021

Umsögn vegna frumvarps til laga um breytingu á lögum um stjórn fiskveiða, nr. 116/2006, með síðari breytingum (Atvinnu og byggðarkvótar o.fl.)

Sælt veri fólkið.

Þórður Birgisson heiti ég og eru mínar athugasemdir ritaðar með feitletruðu lettri í textanum hér að neðan.

b. (15. gr. e.)

Almennur byggðakvóti.

Byggðakvóta til byggðarlaga skal dreift samkvæmt meðaltali byggðakvóta fyrri ára. Miðað skal við meðaltal síðustu 3 ára eða meðaltal síðustu 10 ára, reiknað aftur í tíma frá og með fiskveiðiárinu 2019–2020. Hagnýtt skal það meðaltal sem er hagstæðara fyrir viðkomandi byggðarlag. Hluttur hvers byggðarlags skal síðan lækka um 0,1% fyrir hvern íbúa umfram 1.000 og falla niður séu íbúar fleiri en 5.000 (**2000 íbúafjöldin er löngu orðin úreltur, tókum sem dæmi Húsavík rúmlega 2000 íbúar, engin byggði kvóti, ekkert eftir af bátum, það er eftir 1 bátur sem gerir úr allt árið, 1 sem gerir út sept – apríl og svo nokkrir grásleppubátar og strandveiðibátar. Byggðakvóti mundi hleypa meira lífi í þessa og fleiri hafnir, það á ekki að refsa fólki fyrir að vilja búa í sinni heimabyggð og vilja reyna að gera út sinn bát yfir lengri tíma. Það var byggðakvóti á Húsavík sem bar nafnið skel og rækjubætur, það var pólitíkst ákvörðun ráðherra að taka hann af húsvíkingum og flytja til Hólmavíkur og Ísafjarðar. Það var sami rækjubrestur á öllum þessum stöðum þannig að þessi ákvörðun er óskiljanleg. Einnig komu engar bætur er Vísir hf ákvað dag einn að loka öllu og flytja allan kvótann í burtu og er það eingöngu íbúatala sem útilokaði það, ef húsvíkingar hefðu verið 1999 en ekki 2184 hefði komið fullur skammtur af byggðakvóta sem hefði gert útgerð í byggðalaginu margfalt auðveldari en raunin varð. Meðan ég var í minni útgerð á Húsavík var þetta mikil búbót í reksturinn, að þurfa ekki að leigja allt og hafa einhverjar heimildir yfir grásleppuvertíðina samt voru þetta einungis ca 8 til 10 tonn.**

Ráðherra setur í reglugerð almenn skilyrði fyrir úthlutun aflaheimilda skv. 1. mgr. til fiskiskipa innan einstakra byggðarlaga. Skulu þau skilyrði meðal annars varða skráningarstað, skráningartíma, eignarhald, skiptingu milli fiskiskipa, lágmarksverð, tryggingar fyrir greiðslum og framkvæmd úthlutunar. Einnig er ráðherra heimilt að setja reglur um að ekki sé heimilt að úthluta aflaheimildum til skipa sem fluttar hafa verið meiri aflaheimildir frá en þær heimildir sem fluttar hafa verið til skipanna á tilteknu fiskveiðiári. Ráðherra getur heimilað á grundvelli rökstuddra tillagna sveitarstjórnar að sett verði sérstök skilyrði fyrir úthlutun aflaheimilda í einstökum byggðarlögum er víkja frá eða eru til viðbótar hinum almennu skilyrðum enda séu þau byggð á málefnalegum og staðbundnum ástæðum og í samræmi við hagsmuni viðkomandi byggðarlaga. Eftir að slíkar tillögur sveitarstjórna hafa borist skulu þær birtar með aðgengilegum hætti, svo sem á vef ráðuneytisins, eigi síðar en sjö dögum áður en tekin verður afstaða til þeirra. Fallist ráðherra á tillögur sveitarstjórna um slík skilyrði staðfestir ráðuneytið tillögurnar og auglýsir þær í B-deild Stjórnartíðinda.

Framsál aflaheimilda, sem úthlutað er skv. 2. mgr., er óheimilt en þó skulu heimil jöfn skipti á aflaheimildum í þorskígildum talið. ~~Framsál aflaheimilda skal þó vera heimilt hafi fiskiskip efnt löndunar og vinnsluskyldu skv. 4. mgr.~~ **Það á aldrei að vera heimilt að leigja**

frá sér byggðakvóta, bara nafnið á þessum heimilum segir að hann eigi að nýtast í byggðalaginu en ekki vera fépúfa fyrir einstaka útgerðir. Algjört bann við framsali byggðakvóta, ef aðili sem fær byggðakvóta landar honum ekki til vinnslu í byggðalaginu, skal sá kvóti flytjast yfir í pottinn á næsta ári.

Fiskiskipum er skylt að landa til vinnslu innan hlutaðeigandi byggðarlaga afla sem nemur í þorskígildum talið tvöföldu magni þeirra aflaheimilda sem þau fá úthlutað samkvæmt þessari grein og skal úthlutun til þeirra ekki fara fram nema að því leyti sem það skilyrði er uppfyllt samkvæmt nánari reglum sem ráðherra setur. Ráðherra er heimilt að fengnum rökstuddum tillögum sveitarstjórnar að víkja frá þessu skilyrði enda sé það gert á grundvelli málefnalegra og staðbundinna ástæðna.

Heimilt er að ráðstafa aflaheimildum almenns byggðakvóta byggðarlags, samkvæmt beiðni sveitarstjórnar, að hluta eða í heild, til verkefna sem greinir í 15. gr. f og j.

Fiskistofa annast úthlutun aflaheimilda, sem koma í hlut einstakra byggðarlaga, til fiskiskipa. Ákvarðanir Fiskistofu um úthlutun aflaheimilda samkvæmt þessari grein er heimilt að kæra til ráðuneytisins. Kærufrestur er tvær vikur frá tilkynningu Fiskistofu um úthlutun eða höfnun umsóknar um úthlutun og skal úthlutun ekki fara fram fyrr en að þeim fresti liðnum. Skal ráðuneytið leggja úrskurð á kærur innan tveggja mánaða. Ráðuneytið getur ákveðið að úthlutun aflaheimilda til skipa í tilteknu byggðarlagi verði frestað að hluta eða öllu leyti þar til það hefur lokið afgreiðslu á kærum sem borist hafa vegna úthlutunar þar.

Heimilt er að flytja aflamark einstakra fiskveiðiára sem úthlutað er samkvæmt þessari grein yfir á næsta fiskveiðiár og úthluta því með þeim aflaheimildum sem koma til úthlutunar á því fiskveiðiári. Aflamark sem er flutt frá eldra fiskveiðiári skal tilheyra aflamarki þess fiskveiðiárs sem hófst 1. september næst á undan úthlutun aflamarks.

e. (15. gr. h.)

Línuívilnun.

Úthluta skal aflamagni til línuívilnunar í þorski, ýsu, steinbít, löngu, keilu og gullkarfa sem skal skiptast innan hvers fiskveiðiárs á fjögur þriggja mánaða tímabil frá 1. september að telja, hlutfallslega með hliðsjón af þorskveiðum línubáta á árinu 2002. Fiskistofa fylgist með línuafli og tilkynnir ráðuneytinu hvenær telja megi líklegt að leyfilegu viðmiðunarmagni hvers tímabils verði náð. Ráðuneytið tilkynnir síðan frá hvaða tíma þorskafli á línu skuli reiknast að fullu til aflamarks. Þá getur ráðherra ákveðið hámark á heildarmagn ýsu og steinbíts til línuívilnunar og jafnframt ákveðið að ýsu- og steinbítsafli skuli reiknast að fullu til aflamarks þegar því er náð. Ráðherra setur nánari reglur um framkvæmd þessa ákvæðis.

Við línuveiðar dagróðrabáta með línu sem beitt er í landi má landa 20% umfram þann afla í þorski, ýsu, steinbít, löngu, keilu og gullkarfa sem reiknast til aflamarks þeirra. Einnig er heimilt við línuveiðar dagróðrabáta með línu sem stokkuð er upp í landi að landa 15% umfram þann afla í þorski, ýsu, steinbít, löngu, keilu og gullkarfa sem reiknast til aflamarks þeirra. Dagróðrabátur telst bátur sem kemur til hafnar til löndunar innan 24 klukkustunda frá því að hann heldur til veiða. Ákvæði þetta tekur aðeins til þeirra báta sem tilkynna staðsetningu um sjálfvirkt tilkynningarkerfi íslenskra skipa, sbr. lög um vaktstöð siglinga, nr. [41/2003](#).

Ónýtt hlutfall línuívilnunar á hverju þriggja mánaða tímabili færast sem viðbót við almennan byggðakvóta, (þarna er verið að gefa grænt ljós á að nýta línuívilun til annara veiða svo sem togveiða og netaveiða, er það tilgangur línuívilunar??) sbr. 15. gr. e

í samræmi við hlutdeild byggðarlaga í löndun línuívilnunar. Miða skal við meðaltal löndunar línuívilnunar síðustu 3 ára eða meðaltal síðustu 10 ára frá og með fiskveiðiarinu 2019–2020 eftir því hvort meðaltalið er hagstæðara fyrir viðkomandi byggðarlag. Um ráðstöfun þessa aflamagns fer eftir reglum 15. gr. e.

Varasjóður vegna óvæntra áfalla.

Ráðherra er heimilt á hverju fiskveiðiarinu að ráðstafa aflaheimildum í því skyni að mæta óvæntum áföllum sem haft geta neikvæð byggðaáhrif, svo sem vegna verulegra breytinga í aflamarki einstakra tegunda, vegna samdráttar í sjávarútvegi í byggðarlögum sem háð eru veiðum eða vinnslu á botnfiski og vegna óvæntrar skerðingar heildaraflaheimilda fiskiskipa sem hafa verið gerð út eða landað hafa afla í viðkomandi byggðarlögum. Ráðherra getur gert samninga við fiskvinnslur eða útgerðarfélög til allt að sex ára í senn um úthlutun samkvæmt þessari grein.

Í lok hvers fiskveiðiarins skulu ónýttar heimildir samkvæmt þessari grein færast sem viðbót við almennan byggðakvóta, sbr. 15. gr. e, og um ráðstöfun slíks aflamagns fer eftir reglum 15. gr. e.

Ráðherra setur í reglugerð frekari skilyrði um úthlutun samkvæmt þessari grein.

Hér er spurning hvort skip sem fær varanlega úthlutun þurfi ekki að velja á milli þess að fá þessa úthlutun og skila inn sérveiðileyfi eða að halda sérveiðileyfinu og fá engar bætur. Komi til þess að leyfð verði t.d. innfjarðarrækjuveiði þar sem hún er búin að vera bönnuð um tíma, eiga þá þessir aðilar sem hafa fengið varanlega úthlutun að halda líka eftir veiðileyfinu fyrir innfjarðarrækjunni og koma þá um leið í veg fyrir að nýjrir aðilar komist þar inn?

Kveðja

Þórður Birgisson